

nens Hjælp, uden Indstilling fra Menighedsraadet, og i det væsentlige beholde de Indtægter, de allerede havde. Det er blot en Tanke, jeg vil henstille til Overvejelse for det Udvalg, som eventuelt vil blive nedsat.

Et tredje Punkt, jeg gerne vil dvæle lidt ved, er taget fra det kirkelige Udvalgs Forhandlinger. I det kirkelige Udvalgs 7de Samling blev der udarbejdet Regler for teologiske Kandidaters Adgang til at søge Embede. Nu ved jeg meget vel, at man i vor Tid ikke er meget begejstret for Karaktergivning, men jeg kan ikke tænke mig andet, end at det vil blive ved at være saaledes, at der — og det gælder lige fra Skolebørnene og op til dem, som tager Embedseksamen — dog altid vil trænges til en Værdimaaler, som angiver vedkommendes Dygtighed og Kundskabsfyldde, man kommer vist ikke udenom Eksaminer med en eller anden Form for Karaktergivning. I det kirkelige Udvalg havde man foreslaaet, at i Forhold til Laudabilis skulde der tillægges 2 Aar for Egregie, og der skulde fragaa 2 Aar for Haud primi og 4 for Haud secundi. Altsaa, naar en Mand havde faaet Udmærkelse til sin Eksamen, skulde det give ham 2 Aars forøget Anciennet, og der skulde fragaa henholdsvis 2 og 4 Aar for Haud primi og Haud secundi. Jeg er selvfølgelig ganske paa det rene med, at det, der virkelig giver en Præst en høj Kvalitet som Præst, er noget ganske andet end en mere eller mindre god Eksamen, jeg ved meget godt, at det er Mandens aandelige Indhold i Forbindelse med hans Evne til at faa Mennesker i Tale og indvirke paa Menneskehjerner, men jeg kan ikke nægte, at der dog er et Hensyn her at tage. Man kan ikke sige, det er ligegyldigt, hvorledes den Mands Eksamen er. Jeg ved ogsaa godt, at der er noget, der hedder Eksamensuheld, der kan være mange saadanne Tilfælde, og dette Forhold med Eksamen bliver derfor ikke noget fuldkomment, men Eksamen turde dog være et Moment, som ikke burde lades ude af Betragtning, og jeg skal bl. a. anføre en, som jeg tænker, nogenlunde praktisk Betragtningssmaade. Man kunde jo tænke sig unge Mennesker, som er — maa jeg bruge det Udtryk — Eksamens- eller, skal vi sige Embedsstræbere, Mennesker, der arbejder med det Maal for Øje: lad mig blot se at komme igennem denne Eksamenslæsning og faa Eksamen overstaet for hurtigt at komme i Embede, medens en mere samvittighedsfuld maaske vil sige:

jeg vil tage fornøden Tid til at faa en grundig Uddannelse. Den sidste faar en bedre Eksamen og bliver i Virkeligheden bedre kvalificeret, medens den, der har jaget, faar en ringere Eksamen, og saa springer han alligevel den anden forbi, fordi han med den Tankegang, jeg her har nævnt, bliver Kandidat et Aar eller to før den anden. Jeg mener, at dette er til Støtte for ogsaa at faa det Moment, Hensyntagen til Eksamensudfaldet, med, naar der er Tale om Anciennet. Jeg henstiller ligeledes dette til Overvejelse.

Maa jeg endelig have Lov til at gøre en Bemærkning om dette Lovforslags Karakter i sin Helhed. Jeg ser meget godt, at der staar, at det er midlertidige Bestemmelser, men jeg synes alligevel trods dette, at der er en Brist derved. Jeg erkender, at Forslaget er forsigtigt affattet, man er ikke gaaet til at opbruge alle de Midler, der var for Haanden, der er et Rygstød, der er noget at falde tilbage paa. Det fremgaar jo, naar man læser Bemærkningerne til Lovforslaget igennem. Men jeg har dog ikke kunnet undlade at spørge saaledes: Naar der kommer et saadant i sig selv hvilende Lønningsforslag, maa man da ikke spørge: hvis det nu viser sig, at Kalkulen alligevel ikke vil slaa til, dersom det viser sig, at efter som Befolkningen vokser, og der bliver Trang til at oprette flere nye Embeder, naar vi efterhaanden til Bunds i de Midler, der er for Haanden. Hvad saa? Nu ved jeg godt, at den højtærede Minister kan svare dertil: Ja, men det passer ikke, netop fordi det er midlertidigt. Men jeg mener alligevel, at som midlertidig Lov angiver den dog Grundtanken ogsaa for fremtidige Lønninger. Det ærede Medlem for 12te Kreds (Fr. Petersen) spurgte før, om man ikke kunde betragte det som givet, at selv om denne Lov skal revideres om 5 Aar, saa vilde man dog ikke kunne tænke sig den Uhyrlighed, at man skulde gaa hen og forandre paa Lønningssatserne, saaledes at de blev sat ned. Det er jo utænkeligt, at man kunde sige til ansatte Embedsmænd: nu er der ikke tilstrækkelige Midler, og flere Embeder maa der oprettes, nu maa I finde jer i, at vi begynder at beklippe Eders Løn, nu faar I mindre Løn, end I havde før! Jeg synes derfor, det vilde være en Fordel, dersom Forslaget viste en Udvej. Jeg forstaar godt Ønsket om at ville have en i sig selv hvilende Lønningslov, saa at man kan sige: Det er de Midler, som nu en Gang